

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

AUTOR POSUZOVANÉ PRÁCE: **Bc. Jan Hauser**

NÁZEV PRÁCE: **Výzkum hmotné kultury zaniklých středověkých vesnic na Plzeňsku a Rokycansku pomocí detektoru kovů - zaniklá středověká vesnice Sloupek (okr. Rokycany)**

TYP PRÁCE: **diplomová**

AUTOR POSUDKU: **Mgr. Ladislav Čapek, Ph.D.**

TYP POSUDKU: **oponent**

KRITÉRIA HODNOCENÍ

1. Bylo splněno zadání práce? **velmi dobře**
2. Využití dostupných informací k tématu: **velmi dobře**
3. Formální aspekty práce (rozsah, gramatika, úprava): **dobře**
4. Strukturování práce: **dobře**
5. Užívání odborné terminologie a stylistiky: **velmi dobře**
6. Úroveň analýzy a syntézy dat, výběr a použití vhodných metod: **velmi dobře**
7. Byly vyčerpány hlavní problémy tématu? **dobře**
8. Zaujal student vlastní stanovisko a jak je argumentačně podpořil? **dobře**

Návrh výsledné klasifikace: velmi dobře

Stručné zdůvodnění celkového hodnocení: Těžištěm diplomové práce J. Hausera bylo zabývat se vyhodnocením výzkumu zaniklé středověké vsi Sloupek pomocí detektoru kovů a rozborem získané hmotné kultury, tedy především železných a kovových artefaktů. Nutnost provedení preventivního výzkumu pomocí detektoru kovů vyvolalo předchozí poškození lokality nelegálními aktivitami hledačů, tzv. „detektorářů“. Práce je však vzhledem ke své obsahové struktuře a náplně jednotlivých kapitol poněkud nevyvážená. Kapitola zabývající se charakteristikou výzkumu zaniklých středověkých vsí v Čechách a na Moravě je svým

rozsahem a vzhledem k zaměření práce nadbytečná, navíc vychází pouze z omezeného množství či náhodně vybraných zdrojů. Místy se jedná o velmi nestrukturovaný až narativní popis výzkumu středověkých vsí, což se projevuje častým opakováním již výše vyřčeného, a který prozrazuje, že autor není schopen sestavit syntetickou pasáž z dostupných a relevantních informací. V textu se objevuje řada pochybení a nepřesností, např. – ZSV Vilémov se nenachází v Čechách, ale na Moravě, kovové předměty nepocházejí z Bystřecké tvrze, ale z tvrze ve Mstěnicích, komolení názvu vsi Pfaffenschlag apod. Kapitoly týkající se výzkumu zaniklých středověkých vsí a charakteristice středověkého osídlení na Rokycansku jsou místy až příliš mechanicky přepisovány z již publikovaných syntetických článků Rožmberský – Vařeka 2013 a Vařeka – Holata – Rožmberský – Schejbalová 2011 v časopisech *Archeologia historica*. Opět se autor nevyhnul řadě mylných informací, namátkou například: „...V 15. století jsou poprvé v písemných pramenech zaznamenány zaniklé středověké vesnice na Rokycansku...“, „...J. Anderle byl studujícím archeologem...“, či „...V roce 1990 byl proveden povrchový průzkum ZSV Sloupek studenty archeologie...!“.

Stěžejní část práce je věnována vlastnímu detektorovému výzkumu a vyhodnocení získaného souboru železných a kovových artefaktů. Tato část představuje největší přínos k danému tématu, vzhledem k zaměření práce. K navržené metodice lze málo co vytknout, ovšem otázkou je, zda se autorovy vytčené cíle podařilo bezesbytku naplnit. Pozornost zasluhuje prostorová distribuce železných a kovových artefaktů, autor se však mohl pokusit na základě distribuce vymezit jednotlivé areály aktivit, či blíže studovat vztahy mezi jednotlivými komponentami a objekty na ZSV. Autor k tomuto studiu prostorových vztahů ale zřejmě neměl k dispozici podrobnější informace, vzhledem k absenci nálezové zprávy. Během autorova detektorového výzkumu byl získán početný soubor železných a kovových artefaktů, dále také keramika a mazanice. Ovšem soubor kovových artefaktů zřejmě představuje pouze zlomek z kovových nálezů, které byly již vyzvednuty předchozími aktivitami „detektorářů“. Autor se v textu nezmiňuje, zda po revizi výkopů provedených nelegálním detektoringem byly získány další předměty, které byly hledači ponechány na místě. Kvantifikace železných a kovových artefaktů jako součástí hmotné kultury na ZSV Sloupek je tudíž z hlediska předchozího poškození lokality velmi limitována, pozornost mohla být z tohoto důvodu věnována kvantitativním transformacím, zejména kumulaci a redukci artefaktů. Typologicko-morfologický rozbor železných a kovových předmětů je velmi ztížen tím, že nebyla provedena kompletní konzervace předmětů, pouze jejich stabilizace (nelze přičíst na vrub autora). Tím nemohly být při deskripci postihnuty všechny formální znaky a vlastnosti předmětů a v detailu provedení jejich srovnání s jinými železnými a kovovými předměty

pocházející z výzkumů středověkých sídel v Čechách a na Moravě. Také při samotném rozboru předmětů se objevuje řada nepřesností, např. některé hřeby s polokulovitou hlavou jsou nesprávně určeny jako tzv. podkováky, kovové přezky nemusely být vyrobeny z bronzu, bronz imituje pouze zelená patina (k typologii přezek mohla být využita u nás dostupná práce od S. Krabatha).

Za nepříliš šťastnou považuji kapitolu „Závěry“, kde si autor místy až eklekticky odpovídá na předchozí položené otázky vytčené v cílech práce a přechází tak místy rovnou do diskuze, aniž by shrnul hlavní výsledky své práce. Zvláště komparace kovových nálezů ze zaniklých vsí v Čechách a na Moravě, byť získaných jiným způsobem, terénním odkryvem, by zasloužila samostatnou kapitolu. Anglicky psané resumé vypadá, jako by bylo překopírováno přímo z internetového překladače. V seznamu literatury některé citace ve vlastním textu chybí, např. Bašta, J. – Baštová, D. 1988, Beneš, A. 1982, Friedl A. 1931, Hejna, A. 1983. Není oddělena literatura od jiných zdrojů, například vydaných edic písemných pramenů. V rámci celkového hodnocení práce, autor prokázal, že je schopen provést na velmi slušné úrovni detektorový výzkum včetně metodiky zpracování a vyhodnocení získaného souboru dat a artefaktů. Na druhé straně celkový dojem kazí řada nepřesností, překlepů a pochybení, které se v textu na řadě míst objevují. Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji s výhradami známku velmi dobře.

DOPLŇUJÍCÍ OTÁZKY K OBHAJOBĚ (nepovinné):

DATUM: 30. 7. 2015

PODPIS:

